

Květen 2023

NÁŠ ČASOPIS PLNÝ ZAJÍMAVOSTÍ

D é č k o



Domov pro seniory Velké Meziříčí,

příspěvková organizace

[Zdenky Vorlové 2160](#)

[594 01 Velké Meziříčí](#)

www.domovvm.cz

OBSAH

Blahopřání na květen	3
Výročí a regionální osobnosti května	4
Ze života domova	6
Stálá nabídka	7
Co se dělo u nás v domově v dubnu	8
Fotogalerie	9
Květen	11
Pranostiky	12
Mezinárodní dny května	13
Příběhy pro potěchu duše	14
Ze světa zajímavostí	16
Rozhovor	22
Vtipy	26
Z kuchyně	27
Hlavalam	31
Seznam zdrojů	33



Blahopřání na květen

Zdeňka Dvořáková

Anna Wildmanová

Marie Zhořová

Anna Doležalová

Jindřiška Hladíková

Marie Homolová

Jiří Kocián



Květen nese bouřková mračna, příroda nespí, únava je značná.

Kosí svá první sena, pracuje do roztrhání těla.

Pracovali jste pilně, všechny ty roky,

věk je jen číslo a únava jeho úroky.



VŠE NEJLEPŠÍ!!

VÝROČÍ A REGIONÁLNÍ OSOBNOSTI KVĚTNA

140. výročí úmrtí

JAN MILOSLAV HANĚL – lékař, národní buditel

Narození: 23. 12. 1808 Křesetice (Kutná Hora)

Úmrtí: 3. 5. 1883 Třebíč



Do Třebíče přišel ve svých 27 letech v roce 1835. Stal se městským lékařem a významným národním buditelem Třebíče. Byl přispěvatelem Květů, obdivovatelem J. K. Tyla, členem pražského Kajetánského divadla a účastníkem vlasteneckých besed u dr. Staňka (švagr

F. L. Čelakovského). Svou národně uvědomovací činností se zasloužil mimo jiné o první zvolení ČESKÉHO třebíčského starosty v obecních volbách v roce 1867. Založil v roce 1844 z vlastních prostředků český čtenářský spolek. V roce 1849 byl jedním agitátorem založení Měšťanské besedy, která byla v té době první českou kulturní a společenskou organizací ve městě. Spolupůsobil při založení českého peněžního ústavu - Občanské záložny v roce 1867. Díky tomu vznikla v Třebíči společenská zařízení, mezi ně patřil třebíčský divadelní sál. Za své zásluhy o vítězství Čechů ve městě byl jmenován v roce 1883 prvním českým občanem města Třebíče. Bohužel, krátce na to zemřel. Jeho pohřeb se stal mohutnou manifestací mnoha tisíc již národně uvědomělých obyvatel Třebíče.

100. výročí úmrtí

JAN HEIDLER – historik, spisovatel, pedagog

Narození: 13. 4. 1883 Bučovice (Vyškov)

Úmrtí: 1. 5. 1967



Jeho sourozencem dvojčetem je ekonom a národohospodář Gustav Heidler. Na Karlově Univerzitě vystudoval

historii. Byl profesorem na obchodní akademii v Praze, Karlíně. 1921 byl jmenován profesorem všeobecných dějin na Komenského univerzitě v Bratislavě. Jeho vzorem byl Goll, Masaryk a Pekař. 1917 se zapojil do májového manifestu českých spisovatelů, o němž vydal práci Projevy českých spisovatelů. Začal psát několikadílné dějiny českého obrození, které však nedopsal. Dokončil pouze Český sněm ústavodárný 1948, Počátky ústavního života v Rakousku od r. 1948 - 1870, Radikálové naší revoluce 1848 a osm dalších studií. Sepsal dílo o Riegrovi, které ale také nedokončil. 1916 otiskl v Časopise Matice moravské studii Lánské rejstříky v zemském archivu moravském.

60. výročí úmrtí

PŘEMYSL POLÁČEK – malíř, grafik

Narození: 13. 5. 1941 Třebíč

Úmrtí: 18. 5. 1963

Z jedenáctiletky, kterou začal studovat v Třebíči, přešel na uměleckoprůmyslovou školu do Brna. Tam studoval především grafické techniky u prof. Jana Bruknera. Věnoval se litografii, kresbě, malování temper a pastelů, zachycoval městské krajiny, figury a portréty. Vytvořil návrhy obálek pro Závody Gustava Klimenta v Třebíči, v r. 1962 návrh plakátu pro brněnský veletrh. Byl nadaný pro jazyky a sport. V roce 1963 vystavoval na jedné z Výtvarných Třebíčí.

110. výročí narození

JOSEF ZVĚŘINA – teolog, kunsthistorik

Narození: 3. 5. 1913 Střítež (Třebíč)

Úmrtí: 18. 8. 1990 Nettun (Itálie)



Prof. ThDr., římskokatolický kněz, teolog, historik umění, filozof, vysokoškolský pedagog, náboženské práce, práce z oboru kulturologie. Maturoval na pražském Arcibiskupském gymnáziu. Vystudoval v letech 1932 až 1937 filozofii a teologii v

Římě. V Římě byl vysvěcen na kněze. V době okupace byl za "protiněmecký postoj" na 13 měsíců gestapem internován v Zásmukách u Prahy. Po válce působil na teologické fakultě v oborech křesťanská archeologie a dějiny umění. V roce 1948 obhájil dizertační práci o freskách v jižní Francii. Po setkání s chorvatským knězem Kolakovičem vedl skupinu křesťanské mládeže "Rodina". Založil klub spisovatelů, kněží a dalších umělecky zaměřených osob "Zvěřinec". Patřil mezi ně například Jan Čep. V roce 1950 byl nasazen ve vojenském pracovním táboře PTP. O dva roky později byl zatčen a odsouzen na 22 let vězení. Po návratu byl aktivní v roce 1968. Po okupaci odešel na venkov, ale byl záhy v roce 1975 donucen odejít do důchodu. Zůstával však stále aktivním. Pořádal přednášky, psal, učil teologii, tajně vysvětil několik duchovních. Jeho texty byly vydávány jako samizdatová literatura. Byl mezi prvními signatáři Charty 77.

ZE ŽIVOTA DOMOVA

Během dubna se přistěhovali noví obyvatelé:

Jiří Kocián ze Žďáru nad Sázavou

Marie Friebová z Nového Veselí

Odešla z našich řad:

Alena Uhrincová † 9. duben 2023



STÁLÁ NABÍDKA

KNIHOVNA - knihovnu lze navštívit, kdykoli po domluvě na recepci

AKTIVITY

Každý všední den.....ranní hlášení

Pondělí.....skupinová canisterapie, pedikúra

Úterý..... individuální canisterapie

.....cvičení/tvoření

Středa.....kadeřnice, holička, prac. činnosti

Čtvrtek.....cvičení/ tvoření

Pátek.....modlitba a mše svatá od 9:30

Cvičení, keramika, procházky a veškeré manuální činnosti denního programu probíhají po domluvě s aktivizačními pracovníci

SCHRÁNKY DŮVĚRY - V domově jsou umístěny 4 schránky, kam je možné umístit vzkazy, stížnosti, připomínky či podněty k poskytování služeb v domově. S napsáním vzkazu může pomoci personál, rodina nebo dobrovolník.

Schránky důvěry v domově naleznete:

- 1. se nachází v přízemí – u vstupu do terapeutické zahrádky
- 2. je umístěna v 1. patře – u schodiště při vcházení na chodbu 2B
- 3. je ve 2. poschodí – u schodiště na brance s fototapetou plotu
- 4. schránka je přenosná a pravidelně se přenáší po pokojích

PROSTORY K VOLNOČASOVÉMU VYUŽITÍ

✚ Terapeutická zahrádka za domovem

✚ Atrium v přízemí

✚ Venkovní terasy ve 3. poschodí

✚ Kaple

✚ Knihovna

✚ Keramická dílna

✚ Jídelna

✚ Společenské místnosti v každém podlaží: 1A, 2B, 3B

✚ Dětský koutek ve vstupu do zahrady

✚ Park



CO SE DĚLO U NÁS V DOMOVĚ V DUBNU

V prosinci loňského bylo vypsáno výběrové řízení na post ředitele organizace, které proběhlo na konci ledna 2023. Na pozici ředitelky nastoupila paní Mgr. Šárka Kubátová, převzala tak pozici po ředitelce Mgr. Renatě Horňákové, která ve funkci působila od července roku 2021. Začátek dubna tedy přinesl domovu novou ředitelku.

Naše nová paní ředitelka Kubátová se během měsíce dubna přivítala a seznámila se všemi zaměstnanci i obyvateli domova. Přestože v tomto čísle najdeme s ní rozhovor, ještě si připomeneme milá slova, která o našem domově první den pronesla a která určitě stojí za zmínku citovat: *„Náš Domov pro seniory má ve svém mottu dva základní principy - lidský přístup a porozumění. Jsou to hodnoty, kterých si nesmírně cením. Mým cílem je nadále v tomto směru pokračovat a rozvíjet ho tak, aby byl Domov pro seniory ve Velkém Meziříčí moderní organizací s profesionálními zaměstnanci a spokojenými klienty. Těším se na naši další spolupráci.“*

Začátek dubna byl hojný. Přece jen to není tak dávno, kdy jsme větvičky borovic zdobili baňkami a najednou vážeme mašličky na vrbové proutí. Velikonoce byly za humny.

V pondělí 3. dubna jsme procvičovali zápěstí stříháním houbiček, které později použijeme k dekoracím.

Další den jsme pokračovali tvořením. Někteří se účastnili posezení, kde jsme vzpomněli na životní cestu Oty Pavla, protože koncem března uběhlo další kulaté výročí jeho úmrtí.

Velikonoce jsou plné barev, pestrých chutí a nesou domovu spoustu práce. Přípravy se nemají nechávat na poslední chvíli. Proto jsme se od výzdoby přesunuli k malování kraslic a pletení pomlázek.

Ve středu 5. dubna dopoledne jsme ještě stihli navštívit hospůdku, abychom načerpali sílu na odpoledne. To už dílnou, ve kterou se nám proměnila učebna U3V, voněl roztavený vosk a káva, chodbou se nesl

smích a dobrá nálada, dokonce i pár zpívaných tónů bylo slyšet. Mezitím co dlaně žen se měnily v malířskou paletu při malování kraslic, pánové vítali našeho hosta, který jim byl nápomocen při pletení mrskaček z devíti proutků. Pozvání přijal pan Josef Matějček, známý jako pravá ruka Ládi Hrušky a musíme potvrdit, že má nejen zlaté ruce, ale i srdce.

Při zeleném čtvrtku 6. dubna pracovní morálka také neupadala. Nejprve jsme všichni oblékli smaragdovou barvu a začali zpracovávat těsto na slavnostního beránka, no spíš stádu beránků, je nás v domově trochu víc. Velikonoční tradice máme sice dodržovat, ale nikde není psáno, že si svátky nemůžeme příjemně uzpůsobit. Stavíme tedy na pevných tradičních základech, ale s vlastní kapkou inspirace a legrace.

Svátky utekly jako voda a na nás čekala v úterý 11. února návštěva u Domků. Pro zábavu i pobavení si na dopoledne Lucka Jiříčková připravila interaktivní přednášku o Vladimíru Remkovi, středa 12. dubna je totiž určena jako Mezinárodní den letectví a kosmonautiky, tak se ještě skloubilo příjemné s užitečným. Přednáška se těšila velkému úspěchu, proto se pořádala znovu, aby některý z posluchačů nepřišel o zážitek.

Ve čtvrtek 20. dubna se konala výuka na U3V. Téma: Hong Kong.

Pondělí 24. dubna je znám jako Mezinárodní den skautů a k nám přijala pozvání paní Kateřina Sováková. Připravila si pro nás prezentaci o skautingu a taky objasnila do čeho všeho se skauti zapojují.

Ve středu 26. dubna jsme opět v hojném počtu navštívili hospůdku.

FOTOGALERIE





KVĚTEN

Andělé a strážci

Květen je měsíc země a půdy. Přetváří přírodu v barevný pestrý květinový závoj, pod kterým začínají růst malé plody. Další článek nás seznámí s bytostmi, které dohlíží a jsou nápomocní půdnímu ekosystému.

1) Anděl Gaia

Gaia je andělská strážkyně a bohyně země. Provází nás prvním květnovým týdnem s přáním, abychom cítili spojení s přírodou. Gaia je krásná, silná a její dotyk má kouzelné účinky. Přání, která má, obsahuje sepětí, ochranu a spolupráci člověka se zemí. Pokud člověk žije s přírodou v míru, bude silný na těle i duchu. Zdá se, že moderní doba a její další progres pomalu vylučuje lásku k půdě. Člověk chce půdu vlastnit a ovládat ji, ale už si neuvědomuje, jak je pro něho důležitá jen tím, že existuje. Člověk může mít rád počítače a telefony, a přesto cítit, že je součástí nesmírné přírodní krásy. Příroda, Gaia a počasí spolupracují již celá tisíciletí. Vytvořili na Matce Zemi tolik překrásných míst.

Gaia nás prosí: uchte své ratolesti propojení moderní doby a přírody. Souzníte s přírodou? Navštívili jste nějaké z jejich mistrovských míst?



2) Archanděl Amatiel

Amatiel stojí v čele andělů vládoucích v období jara. Jediným cílem jarních andělů je nechat každý domov rozkvést láskou, mírem, pohodou a krásou.

Jaro má ohromnou fantazii, andělé jara jsou obdařeny dary kreativity, malířství a umění. Mají ohromné znalosti o dekoratérství. Amatielův dar lidem je tvořit lidem domovy, kde se



duše může cítit dobře, neohroženě a jistě, protože domov je tam, kde je Boží láska. Tedy všude.

Amatiel se nás ptá: Kde se cítíte nejvíc doma? Jaká přání ohledně domova máte? Není na čase zamyslet se nad jejich realizací?

3) Anděl Barchiel

Barchielovy okouzlující paprsky nás provází krásou jarních dní a nesou nám zprávu, že nejhezčí dny v životě člověka jsou ty, kdy se usmívá lidská tvář zároveň s myslí.



Úsměv je jednou podobou lásky a projev štěstí a radosti. Barchiel létá světem, aby mohl naslouchat krásu lidského úsměvu. Nejkrásnější je úsměv dítěte: nese teplo rodinného krbu, úsměv nevěsty: nese lásku srdci novomanžela, úsměv prarodiče: nese sílu a pýchu nad ratolestmi. Barchiel zná všechny úsměvy světa. Řadí se mezi nejvznešenější andělé nejen pro svoji sečtělou v lidských pocitech, ale pro svoje porozumění.

Barchiel radí: Úsměv, který je pro tebe nejpřirozenější je zároveň tím, nevzácnějším, protože nese projev radosti duše.

PRANOSTIKY

Studený máj — v stodole ráj. V máji nemá pastýři tatar uschnouti.

Májová voda vypije víno. Květnová rosa činí zelený luh i háj.

Večerní rosy v máji nám hojně sena, vína dají.

Mnoho chroustů v máji, úrodný rok. Bouře v máji „na zdar!“ volají.

V máji hřmoty nedělají trampoty.

Prší-li na sv. Filipa Jakuba, bude hojná úroda. Prší-li na Filipa Jakuba, nakup hodně dobytka do chléva.

Sv. Žofie vína upije. Na Urbanův den prospěš síti len.



MEZINÁRODNÍ DNY KVĚTNA

1. 5. Svátek práce
3. 5. Mezinárodní den svobody tisku, Den slunce
4. 5. Den hasičů
5. 5. Mezinárodní den porodních asistentek, Den Evropy
6. 5. Světový den astmatu
8. 5. Světový den Červeného kříže
12. 5. Mezinárodní den ošetrovatelek, Mezinárodní den podpory nemocných s chronickým únavovým syndromem
13. 5. Světový den koktejlů, Mezinárodní den Falun Dafa
14. 5. Den Matek
15. 5. Mezinárodní den rodiny, Světový den proti mozkové mrtvici
16. 5. Evropský den Slunce
17. 5. Světový den informační společnosti
18. 5. Mezinárodní den muzeí
21. 5. Světový den kulturního rozvoje
24. 5. Evropský den parků
25. 5. Ručníkový den, Mezinárodní den ztracených dětí, Den Afriky, Mezinárodní den počítačů
29. 5. Mezinárodní den mírových jednotek OSN
30. 5. Evropský den melanomu, Svátek sousedů
31. 5. Světový den bez tabáku, Den otevírání studánek



PŘÍBĚHY PRO POTĚCHU DUŠE

Největší dar

Říká se, že na Velký pátek se otevírá země a její nejtajemnější kouty, ve kterých můžeme najít poklad. Alespoň to takto vyprávěly babičky. A takový poklad se vždycky hodí, říkala si holčička Elinka. Maminka s tatínkem by měli radost. Tatínek by si mohl koupit to pěkné auto, co se mu tak líbí, a maminka ty překrásné květinové šaty. Mně by určitě koupili tu mňoukací kočičku na baterky, která je tak drahá.

Byl Velký pátek, když se Elinka potichu vyplížila z domu na zahradu. Hned za zahradou byl les, kam si chodila hrát. Dnes však na hraní neměla ani pomyšlení. Chodila po lese, koukala do každé skuliny, pod každý kámen, do každého vykotlaného pařezu a moc si přála, aby našla ten veliký poklad.

Najednou uslyšela smutné mňoukání. Chvíli si myslela, že takto podivně zpívá nějaký ptáček, ale mňoukání sílilo, jak se blížila k hustému křoví. V tom houští slyšela ten pláč nejsilněji. Klekla si a po všech čtyřech zalezla mezi husté větve. Tam uvnitř ho spatřila.



Leželo tam malé, urované koťátko. Když Elinku uvidělo, přestalo tak nešťastně mňoukat. Ale bylo moc slabé, než aby se zvedlo. Nechalo se

od Elinky vzít do náruče a začalo příst. Elinka cítila, že kočička je studená a má jistě velký hlad. Proto s ní rychle spěchala domů.



„Maminko, maminko, podívej se!! Našla jsem poklad!“ křičela už od dveří. Společně s maminkou daly kočičce najíst a nechaly ji v teple spinkat. „No to je mi pěkný poklad, Eli,“ usmívala se maminka. „Necháme si ho? Prosím, prosím, prosím,“ žadonila Elinka. „Já tu kočku na baterky nechci, tahle je mnohem lepší. A navíc nemá kde bydlet.“ „Tak dobrá, Elinko. Ale pomůžeš mi se o ni postarat, ano?“ „Ano, mami! To je super!“ „Podívej se, je to kocourek. Jak se bude jmenovat?“ ptala se maminka.

„To je jasné. Budu mu říkat Poklad,“ usmála se Elinka a zamilovaně sledovala spící koťátko. Už se tolik netřásl zimou a hladem. Těšila se, až si odpočine a budou si spolu hrát.

Babičky mají pravdu. Na Velký pátek se skutečně dá najít ten největší a nejkrásnější poklad.

Někdy se nám v životě může stát, že ani nevíme, co vlastně chceme. Pokud přestaneme řešit pouze sebe a pomůžeme se v životě posunout jiné osobě, můžeme se stát, že mezitím najdeme sami sebe.





ZE SVĚTA ZAJÍMAVOSTÍ

Výročí svateb a jejich význam

Svatební tradice a zvyky říkají, že ačkoliv se výročí uzavření manželství počítají v ročních intervalech, slaví se zejména ta půlkulatá/kulatá, která vycházejí po pěti/deseti letech od sňatku. Věděli jste, jak se ale nazývají?

Bavlněná svatba – 1 rok

První rok je inspirován úslovím „Mít se jako v bavlnce“. Tento rok manželství je určen vzájemnému poznávání, pochopení, pečování a „nošení si modrého z nebe“.



Papírová svatba – 2 roky

Manželství po dvou letech je jako papír. Při správné péči může létat v oblacích poskládaný jako vlaštovka, zatímco slzy jej mohou rozmáčet a potom se i trhá.

Kožená svatba – 3 roky

Kůže je symbolem pevnosti a odolnosti, kterou manželství získalo za první roky společného soužití. Kůže je přizpůsobivá a krásně voní, přesně jako tříleté manželství.

Květinová svatba – 4 roky

Květinové svatební výročí se v některých krajích nazývá ovocné. Rostlina obsahuje dvě důležité části: kořen a květ. Čtyřleté období už je dost dlouhé na to, aby zapustil hluboko kořeny a manželům jen kvetl.





Dřevěná svatba – 5 let

Symbolika rostliny o rok později pokračuje. Dřevo symbolizuje postupné srůstání dvojice, kdy po prvních květech a plodech kmínek zesiluje. Je dostatečně pevný, aby jej nepřekvapila občasná vichřice, ale ještě nemusí bez ochrany přestat silný blesk z čistého nebe.

Železná svatba (plechová) – 6 let

Po šesti letech vztah oproti počátkům poněkud chladne, ale nastupuje fáze oddanosti. Podobný rozdíl můžeme vnímat mezi „teplým“, měkkým dřevem a pevným a stálým železem. Někdy se železnému říká také zinkové výročí.



Měděná svatba (vlněná) – 7 let

Měď chrání od nepaměti střechy kostelů před nepříznivými vlivy počasí, má podobné vlastnosti, jako sedmileté manželství. Stále je dobře tvárná, zároveň ale dokáže spolehlivě ochránit hodnoty, na kterých jsou postaveny základy.

Bronzová svatba – 8 let

Bronz je slitina mědi a cínu. Vyznačuje se tím, že její tvrdost je větší než tvrdost jednotlivých složek. Proto stejně jako měď a cín jsou manželé vždy „silnější společně“.

Hliněná svatba – 9 let

Hlína může symbolizovat úrodnost pod podmínkou neustálé péče. Jako surovina pro keramiku značí i pevnost, trvanlivost, ale také stále trvající křehkost. Ta stejně jako v manželství může při neopatrném

zacházení představovat pomyslný „kámen úrazu“, který dokáže narušit funkčnost.

Cínová svatba (ružová) – 10 let

Cín je dobře kujný a odolný vůči korozi. Zároveň nachází využití při výrobě slitin. Deset let je jako tento kov. Odolává zubu času a každý z manželů je dobrým základem pro skvělou „společnou slitinu“.

Ocelová svatba – 11 let

Ocel je slitina železa a uhlíku. Různými způsoby zpracování je možné ovlivnit vlastnosti ocelí v širokém rozmezí, a tak ji přizpůsobit zamýšlenému použití, stejně a přizpůsobit se společným cílům.

Hedvábná svatba – 12 let

Hedvábí je označení pro „nekonečně“ dlouhé textilní vlákno, ze kterého se tká ceněná látka. Dvanáctileté manželství může vypadat jako nekonečně dlouhé textilní vlákno. Spousty zážitků za námi a spousta jiných před námi.

Krajková svatba – 13 let

Třináctka je obecně vnímána jako nešťastné číslo, ale krajka vyjadřuje krásu vztahu a zároveň náročnou poctivou práci, která při budování byla odvedena.

Slonovinová svatba – 14 let

Slonovina je vzácný materiál. Je velmi tvrdá, hutná a pružná. Barvu má bílou. Stejně tak nejspíš čtrnáctileté manželství získalo na tvrdosti a pružnosti (nutnou zejména při péči o ratolesti).

Křišťálová (skleněná) svatba – 15 let

Křišťál je bezbarvá odrůda křemene, která se vyleštěná vyznačuje bezvadnou průhledností (proto



se tomuto výročí svatby někdy říká i skleněná svatba). Po patnácti letech manželství už máte možnost vidět nezabarveně a upřímně jeden druhého.

Porcelánová svatba – 20 let

Porcelán je vnímán jako luxusní, přesto však křehká věc. Aby mohlo být dvacetileté manželství stále chloubou „rodinné vitríny“, je třeba o něj i nadále pečovat a dávat pozor na situace, které jej mohou rozbít nebo poškodit.

Stříbrná svatba – 25 let

Stříbro je první drahý kov na naší stupnici a odpovídá prvnímu „drahému“ manželskému milníku. Čtvrtina staletí společně po boku zaslouží obdiv i úsilí, podobně jako stříbro a jeho dobývání v dolech.

Perlová svatba – 30 let

Perla z mořské ústřice vyniká svojí jedinečnou krásou mezi ryze přírodními šperky. Její symbolika je v tom, že každá z těchto drahých kuliček je naprosto unikátní. Jak tvarem, tak velikostí. Podobně jako sněhové vločky. Přestože je každá perlička jiná, společně vytváří cosi unikátního. Dokonalým dárkem k třicetiletému manželství je právě perlový náhrdelník. Každá perla a každý rok jsou svým způsobem jedinečné.



Korálová (Iněná) svatba – 35 let

Korál je mnohočetný organismus, který společně obývá jedno místo. Je velice citlivý na znečištění prostředí. Podobně jako korál dosáhlo manželství rozvětvení do několika generací dětí. Musí se střežit jako oko v hlavě, aby jej neohrožovaly žádné vnější vlivy.



Rubínová svatba – 40 let

Rubín je první drahý kámen na „stupnici svatebních výročí“. Podle učení Indů má moc darovat životní sílu a plodnost. Byl lékem na srdce a slabosti, dodával energii Slunce a jemné energie vesmíru. Čtyřicetiletá manželství jsou jako rubíny.



Safírová (jantarová) svatba – 45 let

Podle Indů některé safíry posilují mysl a optimismus, jiné ochraňují před zlými silami osudu a plní všechna rozvážná přání. Čtyřicetileté manželství uzrálo jako tento drahokam a na velmi pevných základech lze plánovat další společnou budoucnost.



Zlatá svatba – 50 let

Jedna ze zajímavých vlastností zlata je jeho chemická odolnost. Podobně odolné je půl století trvající manželství. Zlatá svatba je proto pořádným důvodem k oslavě. Je neokoukaná, zářivá, lesklá, ohromující...



Smaragdová svatba – 55 let

Smaragd byl pro starověké myslitele kamenem překonávání obtíží, moudrosti, prosperity a praktické logiky. Všechny tyto aspekty musí mít dvojice, která úspěšně oslaví svatební výročí 55 let.



Diamantová (brilantová) svatba – 60 let

Diamant je nejtvrdší známý přírodní minerál, a právě tato jeho vlastnosti symbolizuje i šedesátileté výročí svatby. Tento svazek je jako diamant. Stejně tvrdý, jako krásný, vybroušený a obdivuhodný.



Kamenná svatba – 65 let

Jedna z věcí, kterým starověké kamenné stavby vděčí za svoji dlouhověkost je kámen použitý na stavbu, a to včetně samotných základů. Vaše pětadesátileté manželství má podobně pevné kamenné základy.



Platinová (požehnaná) svatba – 70 let

Platina je vzácný ušlechtilý kov, který je ještě více chemicky odolný než předchozí jmenované zlato. Proto jej v našem „svatebním žebříčku“ najdete vysoko nad zlatem. Toto svatební výročí je o dvacet let více odolné, než při zlaté svatbě a podstatně vzácnější a drahocennější.

Nebeská (korunovační) svatba – 75 let

Nebeská svatba je velmi vzácný úkaz. Nejen z hlediska výdrže ve společném manželství, ale také z hlediska lidského žití. Tohoto manželství se dožije jen zlomek manželů, o to je toto výročí vzácnější a obdivuhodnější. V případě, že by se manželé vzali po dovršení dospělosti v svém 18. roce života, znamenalo by to, že toto výročí by oslavovali až ve svých 93 letech. Toto výročí se nazývá nebeským, protože se říká, že kdo se ho dožije, půjde zaručeně do nebe. Vtipnější moudrost říká, že po tomto výročí muž zemře a odchází osvícený do nebe, protože se na Zemi určitě nenajde žádný jiný muž, který by po boku jedné ženy vydržel tak dlouho.



ROZHOVOR

Rádi bychom Vám prostřednictvím Děčka a krátkého rozhovoru představili pracovníky našeho domova, se kterými se denně setkáváte. V následujícím rozhovoru se nám představí **ředitelka organizace:**

Mgr. Šárka Kubátová



Mohu Vás poprosit o krátké představení se našim čtenářům?

Přeji dobrý den všem. Jmenuji se Šárka Kubátová, je mi 47 let a žiju se svým manželem a dětmi v rodinném domě v Jihlavě. Syn Jan navštěvuje 8. třídu na základní škole a dcera Nela studuje střední ekonomickou školu ve Vídni, kde žije i moje sestra. Jihlavu mám velmi ráda, ale v srdci jsem zůstala znojemskou patriotkou. Narodila jsme se tam, vyrůstala a studovala gymnázium. Moc ráda se tam vracím,

protože tam žijí moji rodiče a líbí se mi tamní příroda, vinice i atmosféra historického centra města. Vysokou školu jsem absolvovala v Brně. Ještě než jsem nastoupila do svého prvního zaměstnání, strávila jsem nějaký čas v Londýně hlídáním dětí a učením se angličtiny.

Po návratu jsem se přestěhovala za svým budoucím manželem do Jihlavy a nastoupila do PR a marketingové agentury. V té době se v České republice rozjížděly projekty financované Evropskou unií, a tak jsem po 2 letech nastoupila na úřad práce jako manažer evropských projektů. Na úřadu jsem nakonec zůstala v různých vedoucích pozicích pracovat více jak 20 let. Přestávku jsme si dala, jen když jsem byla s dětmi na rodičovské dovolené. Odešla jsem tehdy žít s dvouměsíčním miminkem a dvouletým batoletem za manželem do bavorského Freilassingu, kde jsme nakonec strávili několik krásných let. Žili jsme na hranicích mezi Rakouskem a Německem, 2 km od Salzburku, v místech, kde jsou nádherná jezera a nad nimi se tyčí Alpy. Po návratu do republiky jsem vykonávala funkci ředitelky kanceláře Krajské pobočky ÚP ČR v Jihlavě a potom 7 let funkci krajské ředitelky. Vedla jsem 580 zaměstnanců na více jak 20 místech po celém Kraji Vysočina. A protože jsem si po těch letech chtěla vyzkoušet ve svém profesním životě i něco jiného a nového, rozhodla jsem se více méně spontánně přihlásit na výběrové řízení na ředitelku našeho Domova pro seniory ve Velkém Meziříčí. A tak jsem tady. :-)

Co jste věděla o našem domově, než jste se stala jeho součástí?

Domov jsem znala jen z médií a vyprávění. Ale když jsem se na něj podívala na webových stránkách a přečetla si o všem, co tady pro klienty děláte, navštívila ho, stála jsem o to v něm také pracovat a být součástí jeho týmu.

Co se Vám na práci v domově líbí?

Na práci v domově se mi líbí její různorodost, pestrost a zároveň její obrovská lidská hodnota.

Co ráda děláte ve volném čase?

Cokoli, co mě baví, dělá mi radost a psychicky si u toho odpočinu. Knížka, práce na zahrádce, volejbal, badminton, horská turistika, plavání, lyžování, ale nejraději ze všeho bereme s manželem kola a jedeme někam do přírody na výlet. Pokud je možnost, těší nás cestovat po celém světě. Snažíme se poznávat různé země, jejich kulturu, obyvatele, zvyky i jejich kuchyni.

Na jaké místo byste se ráda podívala a proč?

Ráda bych se podívala do Thajska nebo Vietnamu, o kterém nám často vypráví náš vietnamský soused Vien.

Jak by vypadal Váš ideální den?

Vzbudila bych se odpočínutá a vyspaná do krásného letního dne. Dala bych si s rodinou snídani na terase, dobrou, voňavou kávu a potom bychom společně něco podnikli. Nějaký fajn výlet. Strávili bychom společně hezký den a večer bychom grilovali.

Co byste si nejvíce přála?

Aby všichni moji milí a blízcí byli zdraví a šťastní. A také aby už skončila válka na Ukrajině.

KVÍZ:

Nejoblíbenější jídlo – svíčková

Nejoblíbenější barva – modrá a červená

Nejoblíbenější roční období – jaro a léto

Nejhezčí dovolená – těžko říct. Každá dovolená byla něčím výjimečná a hezká. Alespoň já se je takto snažím prožívat. Takže z těch všech krásných asi nejvíce vzpomínám na naše opakované návštěvy Indonésie a hlavně ostrova Bali, kde máme přátele, na kouzelnou atmosféru starého arabského světa v Ománu a na tepající život New Yorku.

Nejoblíbenější květina – tulipán

Nejoblíbenější film – S čerty nejsou žerty

Nejoblíbenější místo v domově – to ještě nemám. Líbí se mi, jak je náš domov stavebně řešený a je v něm hodně světla. A také jak je vyzdobený, působí útulně, a přitom čistě. Věřím, že tyto atributy společně s báječným týmem zaměstnanců vytváří pro naše klienty atmosféru *DOMOVA*, který není jen slovem v našem názvu, ale který je pro ně příjemným místem, kde se mohou cítit skutečně bezpečně a po všech stránkách dobře. A o to mi v mé nové pozici vždy půjde.

VTIPY



Bohouši tak už vím, proč nikdy nezhubnu. Kdykoliv mám narozeniny, tak mi ostatní přejí, abych zůstala pořád taková, jaká jsem!

Hádalo se šest žen. Muž řekl: „Ať jako první mluví ta nejstarší.“ A od té chvíle už byly všechny potichu.

Věděli jste, že guma pomalu obětuje celý svůj život za naše chyby.

„Co to děláš?“ „Nic.“ „Nic? Vždyť jsi hodinu četl náš oddací list!“ „Já hledal datum vypršení platnosti.“

„Tati, proč všechny pohádky končí svatbou?“ „Protože po svatbě pohádka končí!“

„Jdu spát, miluju tě!“ „Já taky.“ „Taky mě miluješ?“ „Ne, taky jdu spát.“

Když jsem dneska kopal jámu, narazil jsem na takovou truhličku. Otevřu ji a koukám, že je plná mincí. Nadšený jsem běžel do baráku, říct to své ženě. Pak jsem si najednou uvědomil, proč jsem kopal tu jámu.

Malé děvčátko křičí na maminku: „Mami, mami! Bolí mě bříško!“ „To je tím, že je máš prázdné. Kdybys v něm něco měla, bylo by ti jistě líp,“ odpoví maminka. Odpoledne se domů vrátí otec a stěžuje si na migrénu. Děvčátko přiskočí k tatínkovi a říká: „To je tím, že máš hlavičku prázdnou. Kdybys v ní něco měl, bylo by ti mnohem líp!“

Z KUCHYNĚ

Mandlové mléko



Věděli jste, že mandlové mléko společně s ovesným patří k nejoblíbenějším náhražkám kravského mléka? Slouží převážně jako náhrada lidem, kteří trpí alergií na laktózu.

Co je mandlové mléko?

- Mandlové mléko je vyráběno z mandlí. Výhodou je, že narozdíl od kravského nezatěžuje organismus a neobsahuje laktózu, takže ho mohou pít i lidé s alergií nebo intolerancí.
- Mandlové mléko neobsahuje cholesterol, nasycené tuky a má nižší energetickou hodnotu. Na druhou stranu, oproti kravskému mléku obsahuje méně bílkovin.
- Je plné antioxidantů, především vitaminu E, který je pro lidské tělo nejdůležitější antioxidant. Dále je zdrojem vitaminů D a B a minerálů. Díky své zásadotvornosti pomáhá bojovat s překyslením organismu.
- Rostlinná mléka jsou hlavně spojovány s pojmy jako udržitelnost, životní prostředí, šetrná varianta, snížení produkce oxidu uhličitého.
- V českých obchodech „mandlové mléko“ nenajdeme, nalezneme pouze „mandlové nápoje“, protože jde o legislativní nařízení, které říká, že mlékem nelze nazývat jen živočišný produkt.
- Oproti kupovanému mandlovému mléku jedna dávka domácího obsahuje celý hrnek mandlí (200 g) a vodu. Nic jiného.
- Pravdou je, že domácí vydrží čerstvé jen tři až čtyři dny.

Na co mandlové mléko použít?

Mléko z mandlí používáme místo kravského mléka téměř všude. Chutná výborně samotné nebo v kávě, hodí se do kaší nebo granoly a zajímavé je i mandlové kakao.

Pít mandlové mléko x jíst syrové mandle?

Namáčením mandlí pro vytvoření mléka se ze slupky ztrácejí enzymové inhibitory, které chrání semena do chvíle, kdy se objeví dostatek vláhy a semena budou připravena ke klíčení.

Pokud jíme neloupané mandle jen tak, musí se organismus s enzymy vypořádat a vynaložit na trávení více energie. Pro maximální vytěžení živin a vitaminů z mandlí je proto vhodné mandle předem namáčet, nebo zpracovávat do mandlového mléka a másla.

Domácí výroba mandlového mléka

Potřebujete pouze mandle, vodu, mixér a případně plátýnko.

Hrnek oloupaných mandlí namočíme na několik hodin do vody (nejméně 4 hodiny, nejlépe celý den). Mandle pak rozmixujeme ve výkonném mixéru se čtyřmi hrnky vody.

Co s dužinou, která vzniká při výrobě mandlového mléka?

Dužina jen drcené mandle! Nadrobenou dužinu použijeme třeba jako posyp na pořádnou sladkou snídani, drobenku na koláč, nebo z ní můžeme vyrobit korpus na mandlové tartaletky.

Mandlové tartaletky

Košíčky ze zbylé mandlové dužiny jsou moc dobré, zdravé, veganské, bezlepkové a dají se všemožně modifikovat. I náplně mohou být různorodé.

Skvělé jsou s citrónovým krémem, různými ořechovými másly a v neposlední řadě pečené i s náplní z čerstvého ovoce, jako jsou jablka.

Ingredience na korpus

- 125 g mandlové dužiny nebo celých mandlí
- 50 g datlí
- tuk na vymazání

Ingredience na krém

- 200 g ricotty
- 200 g zakysané smetany
- 1 lžíce vanilkového cukru
- kůra z jednoho bio citrónu

Ingredience na vrch

- včelí pyl
- javorový sirup

Postup

1.

Mandlovou dužinu nebo celé mandle spolu s datlemi dáme do robota a mixujeme, dokud nevznikne jemná drobenka. Tato drobenka bude pěkně foremná a lepivá, že se s ní bude dát pěkně pracovat, skoro jako s modelínou. Datle tuto hmotu pěkně a zdravě osladí.

2.

Rozejdeme si troubu na 160 °C a lehce si vymažeme košíčky na tartaletky. Z tohoto množství připravíme 4 košíčky o průměru 9 cm. Mandlové těsto rovnoměrně rozdělíme do čtyř košíčků a prsty rozprostřeme po celé ploše. Není nutné, ani žádoucí, abychom mandlovou hmotu příliš utemovali, snažme se ji nechat trochu provzdušněnou. Dáme péct do trouby na 35 - 40 minut do zlata. Po upečení tartaletky vyklopíme z formiček a necháme je vychladnout.

3.

Náplně, jsou téma samo o sobě, můžeme si s nimi pohrát a obměňovat podle diety nebo aktuálního stavu zásob v domácnosti. My upotřebíme riccotu. Jednoduše smícháme všechny ingredience na krém a můžeme rovnoměrně rozdělit do košíčků. Dezert pak už není samozřejmě veganský. Plnit také můžeme ořechovými másly či krémy. Nebo můžeme přidat nějaké ovoce a péct tak košíček rovnou s náplní. Například strouhaná jablka se skořicí. Košíčky jsou krásně křupavé, ale rychle následkem nasáknutí krému zvlhnou.



Autor: nutriční terapeutka Terezie Hlouchová, DiS.

HLAVOLAM

Zebra vodu nepije



V jedné ulici stojí vedle sebe pět domků různých barev. V každém z nich žije muž jiné národnosti, v každém se pije jiný oblíbený nápoj, v každém se chová jiné zvíře a v každém z domků je oblíben jiný sport.

O domcích víme toto:

- Angličan bydlí v červeném domku.
- Španěl chová psa.
- Káva se pije v zeleném domku.
- Polák pije vodu.
- Zelený domek stojí z pohledu pozorovatele vpravo vedle domku bílého.
- Fotbalista pěstuje hlemýžď.
- Ve žlutém domku bydlí cyklista.
- Mléko se pije v prostředním domku.
- V prvním domku bydlí Nor.
- Nesportovec bydlí vedle domku, v němž je chována liška.
- Domek cyklisty sousedí s domkem, v němž je chován kůň.
- Zápasník pije pomerančovou šťávu.
- Japonec je hokejista.
- Nor bydlí vedle modrého domku.
- V jednom domku se pije voda.
- V jednom domku je chována zebra.

V jakém pořadí, v jakém domě žije jaká národnost, co kdo pije, jaký sport má rád a jaké zvíře kdo chová?

Řešení:

První zleva – Žlutý – Nor – Voda – Cyklista – Liška

Druhý zleva – Modrý – Polák – Vodka – Nesportovec – Kůň

Třetí zleva – Červený – Angličan – Mléko – Fotbalista – Hlemýžď

Čtvrtý zleva – Bílý – Španěl – Pomerančová šťáva – Zápasník – Pes

Pátý zleva – Zelený – Japonec – Káva – Hokejista – Zebra

SEZNAM ZDROJŮ

Květen: Kalendář Andělé 2022

Pranostiky: <https://www.bejvala.cz/clanek/zapomenute-lidove-pranostiky-na-kveten/>

Vtipy: www.fungate.cz

Výročí a regionální osobnosti: <https://www.knihovnatr.cz/cze/sluzby/vyroci-a-regionalni-osobnosti-kveten-2023/>

Kvíz: <https://mozkolam.cz/slovni-hlavolamy/zebry/zebra-vodu-nepije/>

Ze světa zajímavostí: <https://www.svatbona.cz/vyroci-svatby/>

Z kuchyně: <https://www.ochutnejorech.cz/blog/mandlove-mleko>; <https://kitchenette.cz/clanek/mandlove-tartaletky>

Příběhy pro potěchu duše: <https://www.pohadkozem.cz/nejvetsi-poklad/>

Mezinárodní dny: <https://canlistore.com/vtipne-svatky-o-kterych-nemate-ani-zdani/>